

ראשו. ולא למרגלותיו, כיון
ש'מלאך המות למרגלותיו. וזה
לא לכל בן אדם, אלא לבינוני.
אבל לצדיק גמור - ה' יסעדנו על
ערש דני, על ראשו. והשכינה
מקיפה את גופו עד רגליו.
ומשום זה נאמר ביעקב, (בראשית
מט) ויאסוף רגליו אל המטה, וזו
השכינה שנאמר בה, (ישעיה טו)
והארץ הדם רגלי. ולרשע גמור,
מלאך המות מקיף אותו בכל
צדדיו. וזה יצר הרע, שמלאך
המות מקיף אותו בכל צדדיו,
חרב שלו, שפניו מוריקות בטפה
אחת מאותן שלש טפות שזורק
בו. זהו שכתוב (משלי ה) ואחריתה
מרה כלענה. הכבד זה הזכר.
יותרת הכבד - נקבה. (עד כאן).

זוהר

הקבה היא דרגה אחת מששים
ממיתה, וזה נקרא תרדמה. מלאך
עסטיראה (עסירטא), דרגה ששית
של מלאך המות. ומתוף שבא
מרחוק, הוא מצד המות, ולא
מות ממש. ונרמז - אחד מששים
ממיתה.

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, מאחר
שהגוף הוא מעץ של טוב ורע,
אין איבר בגוף שאין בו יצר הרע
ויצר הטוב לבינונים. ולצדיקים
גמורים שתי יצירות, של זכר
ונקבה, ושניהם טובים, כדגמת
חתן וכלה. ולרשעים גמורים
שתי יצירות רעות, זכר ונקבה,
בכל איבר ואיבר, מצד של
סמאל ונחש.

ומשום זה מצד של עץ טוב ורע,
היא הקבה שיש בה שתי דרגות.
שכף בארוהו חכמים, קבה - לשון.
ויש שנה אחת מששים במיתה.
ושנה, אחת מששים בנבואה.

ומשום זה פרושהו חכמים בעלי הישיבה, כתוב (זכריה י) וכלמות השוא ידברו, והרי כתוב (במדבר

רישיה. ולא לרגליו דמלאך המות לרגליו. האי לאו לכל
בר נש, אלא לבינוני. אבל לצדיק גמור, יי יסעדנו על
ערש דני, על רישיה. ושכינתא אסחר גופיה, עד רגליו.
ובגין דא אתמר ביעקב, (בראשית מט) ויאסוף רגליו אל
המטה, ודא שכינתא דאתמר בה, (ישעיה טו) והארץ הדם
רגלי. לרשע גמור, מלאך המות אסחר ליה בכל סטרא.
ודא יצר הרע, דמלאך המות אסחר ליה בכל סטרא,
חרבא דיליה, דפניו מוריקות, בטפה חדא מאינון תלת
טפות, דזריק ביה. הדיא הוא דכתיב, (משלי ה) ואחריתה
מרה כלענה. כבד דא דכורא. יותרת הכבד נוקבא. (ע"ב
רעיא מהימנא).

זוהר:

קובה, איהו דרגא חד משתי דמותא. ודא
אתקרי תרדמה. עסטיראה (נ"א עסירטא),
דרגא שתיתאה דמלאך המות. ומגו דאתי
מרחיק, איהו מסטרא דמותא. ולא מותא.
רמזא, חד משתי דמותא.

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, בתר דגופא איהו מאילנא דטוב
ורע, לית אבר בגופא, דלא אית ביה יצר הרע
ויצר טוב, לבינוניים. ולצדיקים גמורים, תרין יצירות,
דזכר ונוקבא, תרווייהו טובים. כגוונא דחתן וכלה.
לרשעים גמורים, תרין יצירות בישין, דזכר ונוקבא, בכל
אבר ואבר, מסטרא דסמאל ונחש.

ובגין דא מסטרא דאילנא דטוב ורע, קיבה אית בה תרין
דרגין. דהכי אוקמוה רבנן, קיבה ישן. ואית שינה,
אחת משתי במותא. ושינה, אחת משתי בנבואה. ובגין
דא אוקמוה רבנן מארי מתיבתא, (זכריה י) הכלמות שוא
ידברו, והכתיב (במדבר יב) בחלום אדבר בו. לא קשיא,
כאן על ידי שד. כאן על ידי מלאך. חלום על ידי מלאך,

ומשום זה פרושהו חכמים בעלי הישיבה, כתוב (זכריה י) וכלמות השוא ידברו, והרי כתוב (במדבר